

بسم الله الرحمن الرحيم

روایات زیارت

روایات زیارت دو دسته اند. یک دسته از روایات، در باب **زیارت زندگان** است. یعنی ما به زیارت افرادی که در حال حیات هستند و در دنیا با هم محشور هستیم و زندگی می‌کنیم می‌رویم.

سه نمونه از این روایات:

حدیث اول: پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: مَنْ زَارَ أَخَاهُ الْمُؤْمِنَ إِلَى مَنْزِلِهِ لَا لِحَاجَةٍ مِنْهُ إِلَيْهِ كُتِبَ مِنْ زُورِ اللَّهِ وَكَانَ حَقِيقًا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُكْرِمَ زَائِرَهُ؛ کسی که به زیارت برادر دینی خودش برود اما نه به خاطر احتیاجی که به او دارد، (یعنی برای رضای خدا به دیدن او رفته باشد) خدا او را از زائران خانه خودش قرار می‌دهد و بر خداوند لازم است که زائر خودش را اکرام کند.

حدیث دوم: قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ زَارَ أَخَاهُ فِي بَيْتِهِ قَالَ اللَّهُ لَهُ أَنْتَ ضَيْفِي وَ زَائِرِي عَلَى غِرَاكِ وَ قَدْ أَوْجِبْتُ لَكَ الْجَنَّةَ بِحُبِّكَ إِيَّاهُ؛ هر کس برادر ایمانی‌اش را در خانه‌اش ملاقات کند خدا به او می‌فرماید تو مهمان من هستی و زیارت‌کننده من هستی. پذیرایی از تو به عهده من است. و بخاطر اینکه برادر دینی‌ات را دوست داری و به زیارت او رفته‌ای، من بهشت را بر تو واجب کردم.

حدیث سوم: حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: مَنْ زَارَ عَالِمًا فَكَانَ زَارَتِي؛ هر کس یکی از علمای ربانی دین را ملاقات بکند مثل این است که من را زیارت کرده است.

دسته دوم از روایات، در باب **زیارت مردگان** است. در جهان‌بینی اسلامی این مطلب مسلم و مسجل است که مرگ، فنا نیست. مرگ، انتقال است از عالمی به عالم دیگر و بعد از عالم دنیا، افراد به عالم برزخ ورود پیدا می‌کنند.

دو نمونه از این روایات:

حدیث اول: قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: زُورُوا مَوْتَاكُمْ فَإِنَّهُمْ يَفْرَحُونَ بِزِيَارَتِكُمْ وَ لِيُطْلَبَ الرَّجُلُ الرَّجُلَ حَاجَتَهُ عِنْدَ قَبْرِ أَبِيهِ وَ أُمِّهِ؛ مردگانتان را زیارت بکنید این‌ها از زیارت شما شاد می‌شوند و نزد قبر پدر و مادرتان حاجات خود را بخواهید.

آداب زیارت سیدالشهداء علیه السلام - جلسه دوم

حدیث دوم: عایشه نقل می‌کند: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ كُلُّ مَا كَانَ لَيْلَتَهَا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ يَخْرُجُ مِنْ آخِرِ اللَّيْلِ إِلَى الْبَقِيعِ فَيَقُولُ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ دَارَ قَوْمِ الْمُؤْمِنِينَ وَآتَاكُمْ مَا تُوَعَدُونَ غَدًا وَعَجَّلُوهُ؛ رسول الله صلی الله علیه و آله هر وقت که در منزل من بودند آخر وقت به سوی قبرستان بقیع می‌رفتند. بر اهل آن قبرستان سلام می‌کردند و می‌فرمودند: سلام بر شما اهل ایمان و بعد می‌فرمودند: در زمان تعیین شده آنچه را که خدا به شما وعده کرده است به شما خواهد رسید و بعد می‌فرمودند: إِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ وَ مَا هُمْ بِشَمَا مَلْحَقٍ مِی شَوِیم.

این مشروعیت مطلق زیارت اهل قبور است. یعنی شما می‌توانید به زیارت هر یک از مردگان بروید.

زیارت اهل بیت علیهم السلام

اما زیارت خاص اهل بیت علیهم السلام؛

اولین دلیل و محکم‌ترین دلیل از قرآن است **﴿قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى﴾** (شوری/۲۳). یکی از موارد بروز و ظهور محبت ورزیدن به ذوی القربای رسول اکرم صلی الله علیه و آله، به زیارت آن‌ها رفتن است.

روایات اهل سنت (در جلسه قبل) گذشت. اما روایات شیعه:

حدیث اول: امام رضا علیه السلام می‌فرمایند: إِنَّ لِكُلِّ إِمَامٍ عَهْدًا فِي عُنُقِ أَوْلِيَائِهِ وَ شِيعَتِهِ وَ إِنْ مِنْ تَمَامِ الْوَفَاءِ بِالْعَهْدِ وَ حُسْنِ الْإِدَاءِ زِيَارَةُ قُبُورِهِمْ فَمَنْ زَارَهُمْ رَغْبَةً فِي زِيَارَتِهِمْ وَ تَصَدِيقًا بِمَا رَغِبُوا فِيهِ كَانَ إِيْمَتُهُمْ شُفَعَاءَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ هر امامی به گردن پیروانش و به گردن دوستدارانش یک عهد و پیمانی دارد. و به زیارت قبرهای آن‌ها رفتن از مصادیق حسن اداء و وفای به عهد است. هر کسی با شوق و رغبت به زیارت اهل بیت علیهم السلام برود و تصدیق کند، آنچه را که اهل بیت علیهم السلام قبول دارند، مشمول شفاعت آن‌ها خواهد بود.

و در روایات ما و آیات قرآنی، وفای به عهد واجب شمرده شده است **﴿أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ﴾** وفای به عهد واجب است.

حدیث دوم: وجود نازنین سید الشهداء علیه السلام می‌فرمایند من از جدم رسول اکرم صلی الله علیه و آله پرسیدم: یا اَبْتَاهُ مَا لِمَنْ زَارَكَ؟ پدرم! به زائر شما چه منفعتی می‌رسد؟ چه چیزی را به زائر شما می‌دهند؟ حضرت فرمود: یا بُنِيَّ! مَنْ زَارَنِي حَيًّا أَوْ مَيِّتًا أَوْ زَارَ أَبَاكَ أَوْ زَارَ أَخَاكَ أَوْ زَارَكَ كَانَ حَقًّا عَلَيَّ أَنْ أَزُورَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ أَخْلَصَهُ مِنْ ذُنُوبِهِ؛

آداب زیارت سیدالشهداء علیه السلام - جلسه دوم

کسی که من را در حال حیانت و یا بعد از حیانت، و یا به زیارت پدرت، و یا به زیارت برادرت و یا به زیارت تو بیاید بر من لازم است که در روز قیامت به زیارت او بروم و او را از گناهانش خلاص بکنم.

ما در طول زندگیمان دنبال این هستیم که عاقبت به خیر بشویم. در لسان ادعیه هم آمده است که از خدا بخواهید: اللَّهُمَّ اجْعَلْ عَوَاقِبَ أُمُورِنَا خَيْرًا خدایا عواقب زندگیمان را ختم به خیر بگردان.

عاقبت به خیری

زندگی چه کسی ختم به خیر می شود و عاقبت به خیر می شود؟

قال الصادق علیه السلام مَنْ أَرَادَ اللَّهُ بِهِ الْخَيْرَ قَذَفَ فِي قَلْبِهِ حُبَّ الْحُسَيْنِ وَ حُبَّ زِيَارَتِهِ؛ اگر خداوند خیر کسی را اراده کرده باشد و عاقبت به خیری را برای کسی اراده کرده باشد، محبت به امام حسین علیه السلام و عشق به زیارت حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام را در قلب او قرار می دهد.

شما می بینید محبت امام حسین علیه السلام آدم را عاقبت به خیر می کند. چند نفر در اثر محبت به سیدالشهداء علیه السلام عاقبت به خیر شده اند؟ در رأس همه جناب حرّ ابن یزید ریاحی و جناب زُهَیر ابن قَینِ بَجَلّی هستند. جناب زهیر با زیارت امام حسین علیه السلام به همه جا رسید.

فضیلت زیارت سیدالشهداء علیه السلام

در فضیلت زیارت سیدالشهداء علیه السلام روایات متعددی وجود دارد. جامع ترین و کامل ترین کتابی که روایات صحیحه برای زیارت اباعبدالله علیه السلام در آن جمع آوری شده است، کتاب شریف «کامل الزیارات» است که اکثر این کتاب به امام حسین علیه السلام اختصاص داده شده است. مؤلف این کتاب، جناب ابن قولویه استاد جناب شیخ مفید رحمته الله است.

نمونه ای از روایات زیارت سیدالشهداء علیه السلام :

قال علی بن الحسین علیه السلام كُنَّا مَعَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ أَنَا وَ حَارِثُ الْأَعْوَرِ فَقَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ يَقُولُ يَأْتِي قَوْمٌ فِي آخِرِ الزَّمَانِ وَ يَزُورُونَ قَبْرَ ابْنِي الْحُسَيْنِ فَمَنْ زَارَهُ فَكَأَنَّمَا زَارَنِي وَ مَنْ زَارَنِي فَكَأَنَّمَا زَارَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ تَعَالَى أَلَا وَ مَنْ زَارَ الْحُسَيْنِ فَكَأَنَّمَا زَارَ اللَّهَ عَلَى عَرْشِهِ؛ حضرت زین العابدین علیه السلام از عموی بزرگوارشان امام حسن علیه السلام نقل می - کنند که ایشان فرمودند: من و حارث اعور همراه پدرم امیرالمؤمنین علیه السلام بودیم که فرمودند: رسول خدا صلی الله علیه و آله

آداب زیارت سیدالشهداء علیهم السلام - جلسه دوم

اینطور بیان کرده است که: مردمانی در آخر الزمان می‌آیند که مزار فرزند من حسین را زیارت می‌کنند. کسی که او را زیارت کند مثل این است که مرا زیارت کرده است و کسی که من را زیارت بکند مثل این است که خدا را زیارت کرده است. آگاه باشید و بدانید که هر کسی که حسین ابن علی را زیارت کند خدا را در عرش ملاقات کرده است.

زیارت امام حسین نباید فقط زیارت شش گوشه باشد. اگر زیارت مزور بود، این زیارت یعنی زیارت خداوند.